

Internkontroll- plan 2026

Lycksele 2026-02-06

Beslutad av styrelsen 2026-02-13 § 338

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
2	Vår internkontrollplan 2026	2
2.1	Tabell över riskområden 2026	4

Bilaga:

Risk- och konsekvensbedömning – inför internkontrollplan 2026

Postadress
Johan Skyttes Väg 6
Box 134
921 23 Lycksele

Telefon
0950-239 00
Telefax
0950-141 34

Hemsida
www.tabussen.nu
E-post
brev@tabussen.nu

Postgiro
6 10 73-3
Bankgiro
335-1889

Org.nummer
24-556071-4478
Säte
Lycksele

1 Bakgrund

Intern kontroll syftar enligt Sveriges kommuner och regioner till att en organisation:

- Förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister.
- Bygger medvetenhet om att värna och vårda en stabil, öppen och rättssäker verksamhet.
- Strukturer, system och processer för tydlighet och ordning.
- Ingår i styrningen och är en del i ledningssystemet.
- Skyddar organisationen från risker, förluster, bedrägerier, misstankar och skador.
- Bygger och stödjer trygghet och tillit, ordning och reda, förtroende och utveckling!

Den interna kontrollen ska enligt samma källa bidra till:

- att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal mm

För Länstrafiken i Västerbotten som aktiebolag är den interna kontrollen också väldigt viktig för att ledamöterna i styrelsen ska känna trygghet i sin roll som ansvarig för kontrollen av verksamheten, dvs har bolaget tillräckliga rutiner för att hantera risker, kunna efterleva lagar och regler, samt löpande kunna rapportera om den finansiella ställningen i bolaget.

2 Vår internkontrollplan 2026

Den risk- och konsekvensbedömning som ligger till grund för internkontrollplanen 2026 är ett eget dokument och presenteras i bilaga 1. Vi har inför 2026 försökt utveckla internkontrollplanen så att vi tydligare beskriver hur de aktiviteter och kontroller vi planerar ska leda till reducerad risk. Vi ska också i kommande uppföljning ge en tydligare bild av resultatet, dvs på vilket sätt och på vilka nivåer som riskerna har reducerats. Tanken är att om risken nått tillräckligt låg nivå ska riskområdet inte tas med i kommande års internkontrollplan, medan om risk kvarstår, så kommer riskområdet finnas med ytterligare ett år.

Risk- och konsekvensbedömningen inför internkontrollplan 2026 arbetades fram under hösten 2025 och ett förslag över riskområden som ska ingå i 2026 års plan för internkontroll presenterades för styrelsen den 12 december 2025. Styrelsen beslutade att fastställa risk- och konsekvensanalysen enligt förslag.

Risk- och konsekvensbedömningen består också av en beskrivning av ur vilket perspektiv som ett riskområde kan finnas och vi har grupperat riskerna i följande perspektiv:

- Ekonomiskt
- Beslutsprocesser
- Verksamhet
- Oegentligheter
- Personal

Flera av våra riskområden berör dock mer än ett perspektiv, vilket framgår av risk- och konsekvensbedömningen.

Med risk- och konsekvensbedömningen som underlag har vi funnit att följande riskområden ska finnas i vår internkontrollplan 2026 och vår bedömning grundades på faktorer som hög risknivå, behov av förbättring av interna rutiner eller behov av att säkerställa kontinuitet i verksamheten, dvs säkerställa att det finns back-up.

De riskområden som ingår i internkontrollplan 2026 listas nedan med en utförligare beskrivning:

- 1. Kvalitetsbrister i trafiken, både allmän och särskild**
- 2. Felaktig fördelning av intäkter mellan finansiärer**
- 3. Aviseringsprocessen**
- 4. Fientliga intrång i vår IT-miljö eller virus**

2.1 Riskområden 2026

1. Kvalitetsbrister i trafiken, både allmän och särskild

Riskbeskrivning och konsekvens:

Den kvalitet som vi beställer och betalar för levereras inte vilket leder till bristande kvalitet mot resenär. I förlängningen innebär detta att vi riskerar att förlora resenärer och intäkter.

Detta riskområde har funnits i vår internkontrollplan under ett antal år och ett antal av tidigare års aktiviteter har genomförts och kan idag betraktas som rutin i bolaget. Ett sådant exempel är att regelbundna kvalitetsuppföljningsmöten genomförs med samtliga trafikföretag. Men, det finns fortfarande kontrollpunkter som kvarstår, varför riskområdet finns kvar i internkontrollplanen 2026.

Aktiviteter:

- Införa kvalitetsuppföljning utifrån IT-bilagan i trafikavtalen och säkerställa att beslutade rutiner följs
- Enhetlig flödeshantering av viten

Riskreducering:

Genom att arbeta aktivt med avtalsuppföljning ökar sannolikheten att våra trafikavtal efterlevs och vi får en trafikleverans i paritet med vår beställning. Målet är att inte behöva utdöma viten för avtalsbrott kopplat till exempelvis felaktigt fordon eller felaktigt drivmedel och vi kommer löpande att följa upp detta.

Uppföljning (hur vi tänker göra uppföljningen):

Vi kommer följa upp att beslutade rutiner har efterlevts, att kvalitetskontroller utifrån IT-bilagan genomförs och att en enhetlig flödeshantering av viten har införts.

Resultat (dvs riskreducering):

Redovisas i uppföljningen av internkontrollplan 2026.

2. Felaktig fördelning av intäkter mellan finansiärer

Riskbeskrivning och konsekvens:

Felaktig fördelning av intäkter mellan finansiärer kan leda till att finansiärerna får för mycket eller för litet intäkter tillgodoräknade. Detta riskerar att urholka förtroendet för bolaget.

Utvärdering av tidigare modell har genomförts och förbättringar av modellen har identifierats. Förbättringarna omfattar både modellens beräkningsformler och en högre detaljeringsgrad av redovisningen per biljettslag. Implementering av en uppdaterad modell kommer att ske i samband med införandet av ett nytt ekonomisystem under våren 2026.

Aktiviteter:

Efter implementering av uppdaterad modell kvalitetssäkra beräknings- och fördelningsgrunderna genom följande stickprovskontroller som ska utföras vid fyra tillfällen under året (jan, apr, aug och okt):

- Bygger fördelningsberäkningarna på korrekt och aktuell prislista per biljett- och kundkategori?
- Är fördelningsparametrar uppdaterade och korrekta?
- Följer skolkortsintäkterna överenskommen fördelningsmodell?
- Hur väl har valideringen ombord fungerat?

Riskreducering:

Genom att löpande under året genomföra de aktiviteter som finns listade ovan, reduceras risken för att modellen innehåller felaktigheter. Vi möjliggör också att felaktigheter detekteras tidigare och kan justeras under rätt period. Att komma till rätta med valideringen ombord är dock till stor del utanför vår kontroll, men här sker löpande uppföljning med vår leverantör.

Uppföljning (hur vi tänker göra uppföljningen):

Vi kommer följa upp att de stickprov som beskrivits ovan genomförs och att övriga kontroller enligt samma lista ovan vidtas vid varje rapporteringsperiod, dvs per den sista mars, delårsbokslutsrapporteringarna (april, augusti) samt vid uppföljningsrapporten per 31 oktober.

Resultat (dvs riskreducering):

Redovisas i uppföljningen av internkontrollplan 2026.

3. Aviseringsprocessen
Riskbeskrivning och konsekvens:

Aviseringsprocessen är mycket sårbar och kan potentiellt leda till att trafikleverantörerna, både för allmän och särskild kollektivtrafik, inte erhåller månatlig ersättning enligt avtal.

- Vi riskerar att begå avtalsbrott (varumärket och förtroendet skadas)
- Trafik ställs eventuellt in.
- I förlängningen riskerar resenären och samhällsfunktionen att skadas.

Detta riskområde fanns med i Internkontrollplanen för 2025, och rutinbeskrivningar har upprättats för att reducera risken för felaktigheter från vår sida. Det återstår dock att skapa en dokumenterad back-up-rutin, och vi inväntar införandet av nytt ekonomisystem.

Aktiviteter:

Back-up behöver finnas både vad gäller serviceresor och den allmänna kollektivtrafiken.

Riskreducering:

Genom att skapa en back-up-rutin som är väl känd för medarbetarna inom avdelningen ekonomi säkerställer vi att utbetalning av ersättning alltid görs vid rätt tillfälle.

Uppföljning (hur vi tänker göra uppföljningen):

Vi kommer följa upp att det finns en dokumenterad back-up-rutin och att den är väl känd för samtliga medarbetare inom avdelningen ekonomi.

Resultat (dvs riskreducering):

Redovisas i uppföljningen av internkontrollplan 2026.

4. Fientliga intrång i vår IT-miljö eller virus

Riskbeskrivning och konsekvens:

Fientliga intrång i vår IT-miljö eller virus. Verksamheten kan slås ut och med stort intäktsbortfall som konsekvens, vilket påverkar våra finansiärer.

Aktiviteter:

Risikanalyser har genomförts, vilket har sammanställts i en IT-säkerhetsplan med åtgärder som ska genomföras. På grund av hög arbetsbelastning inom avdelningen IT har vi beslutat upphandla konsult hjälp för att genomföra aktiviteterna under 2026.

Vi arbetar med att ta fram kontinuitetsplaner för våra mest kritiska system.

Riskreducering

Genom att genomföra de åtgärder som finns framtagna i IT-säkerhetsplanen reducerar vi risken för fientligt intrång eller virus som kan skada vår IT-miljö.

Uppföljning (hur vi tänker göra uppföljningen)

Genom att kontrollera att de åtgärder som finns i IT-säkerhetsplanen genomförts samt att kontinuitetsplaner finns för verksamhetens mest kritiska system.

Resultat (dvs riskreducering):

Redovisas i uppföljningen av internkontrollplan 2026

